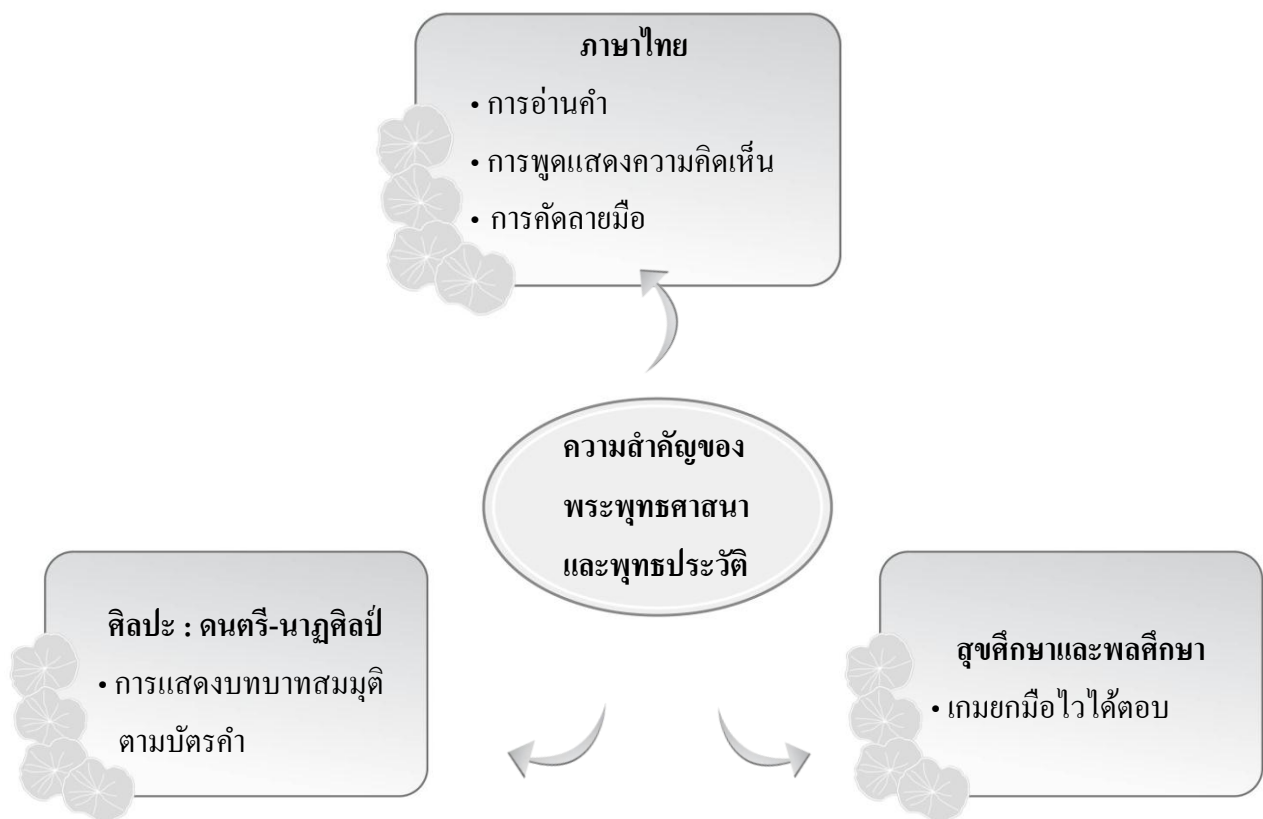

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ความสำคัญของพระพุทธศาสนาและพุทธประวัติ

เวลา 3 ชั่วโมง

แผนผังการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ตัวชี้วัด

1. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ (มฐ.ศ 1.1 ป.2/1)
2. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด (มฐ.ศ 1.1 ป.2/2)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ความสำคัญของพระพุทธศาสนาและพุทธประวัติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

มฐ.ส 1.1 ป.2/1 บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้ตัวชี้วัด

1. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย (K)
2. จำแนกวัฒนธรรม ประเพณีว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย (P)
3. ชื่นชมและเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย (A)

สาระสำคัญ

พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทย เพราะเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยและเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆ เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เกิดการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ และขัดเกลาจิตใจ

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การจำแนก การประเมินค่า การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ การสรุปความรู้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย

ความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understanding)

นักเรียนสามารถสรุปได้ว่า พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทย เพราะเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย และเป็นรากฐานของวัฒนธรรมประเพณี ลักษณะนิสัย และวิถีชีวิตที่คนไทยทุกคนควรอนุรักษ์ให้สืบทอดต่อไป เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เกิดการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ และขัดเกลาจิตใจ

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

ใบงานที่ 1 พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

คำถามท้าทาย

นักเรียนจะรักษาพระพุทธศาสนาให้เป็นเอกลักษณ์ของชาติตลอดไปได้อย่างไร

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้นักเรียนดูหนังพุทธประวัติ ตอนความเป็นมาของพุทธศาสนา จากสื่อดิจิทัลเสริมการเรียนรู้การสอน 8 กลุ่มสาระวิชา

1. ครูเลือกผู้แทนนักเรียน 2 คน ออกมาแสดงบทบาทสมมติ แสดงการพบกันของคน 2 คน เช่น นักเรียนกับครู เด็กกับผู้ใหญ่ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสนทนา โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- เมื่อพบครู นักเรียนจะทักทายโดยวิธีใด (แสดงความเคารพโดยการไหว้)
- ในแต่ละวันนักเรียนแสดงความเคารพโดยการกราบไหว้นักครูคนใดบ้าง

(พระสงฆ์ ผู้ปกครอง ครู)

- นักเรียนคิดว่า การแสดงความเคารพโดยการกราบไหว้เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาหรือไม่ อย่างไร (เกี่ยวข้อง เพราะการกราบไหว้เป็นวัฒนธรรมที่มีรากฐานมาจากพระพุทธศาสนา)

- นอกจากวัฒนธรรมแล้วยังมีสิ่งใดอีกบ้างที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

(ประเพณี)

2. ครูนำภาพพิธีแห่เทียนพรรษามาให้นักเรียนดู จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสนทนา โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- ภาพที่ครูนำมาให้ดูเป็นภาพพิธีใด (พิธีแห่เทียนพรรษา)
- นักเรียนเคยเข้าร่วมพิธีในภาพหรือไม่ (เคย / ไม่เคย)
- นักเรียนทราบหรือไม่ว่า พิธีแห่เทียนพรรษาจัดขึ้นเพื่ออะไร (ทราบ / ไม่ทราบ)
- นักเรียนคิดว่า พิธีแห่เทียนพรรษาเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาหรือไม่ อย่างไร

(เกี่ยวข้อง เพราะเป็นการถวายเทียนให้พระสงฆ์ใช้ในช่วงเข้าพรรษา)

- นอกจากพิธีแห่เทียนพรรษาแล้ว นักเรียนรู้จักประเพณีใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา (ตัวอย่างคำตอบ ประเพณีโยนบัว ประเพณีชักพระ)

จากนั้นครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า การแห่เทียนพรรษาเป็นการถวายเทียนให้แก่พระสงฆ์ใช้ในช่วงเข้าพรรษา ซึ่งเป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนามาช้านาน

3. ครูให้นักเรียนดูภาพการกราบ-ไหว้ การแห่เทียนพรรษา แล้วให้นักเรียนร่วมกันสังเกต พร้อมทั้งบอกความเหมือนและความแตกต่าง โดยครูบันทึกคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน ดังนี้

การกราบ-ไหว้

การแห่เทียนพรรษา

- ปฏิบัติได้ทุกวัน
- เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติในช่วงเช้าพรรษา
- คนไทยปฏิบัติมาเป็นเวลานาน
- มีกำหนดเวลาแน่นอน
- มีผู้คนเข้าร่วมมากมาย
- คนไทยสืบทอดมาเป็นเวลานาน

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการกราบ-ไหว้เป็นวัฒนธรรม การแห่เทียนพรรษา เป็นประเพณี

4. ครูเล่านิทาน เรื่อง เล็กจอมซ่ากับโดนั๊ดซ็อกโกแลต ให้นักเรียนฟัง ดังนี้

นิทานเรื่อง เล็กจอมซ่ากับโดนั๊ดซ็อกโกแลต

ณ ร้านขนมหวานแห่งหนึ่ง มีขนมหวานอาศัยอยู่มากมาย เช่น ขนมเค้ก โดนั๊ดซ็อกโกแลต ขนมปัง ลูกก็ เป็นต้น ซึ่งขนมเค้กจะชอบเดินอวดความสวยงามของตนเองและพูดจาเยาะเย้ยคนอื่น โดยเฉพาะโดนั๊ดซ็อกโกแลตที่มีสีน้ำตาลดำทั้งตัว แต่โดนั๊ดซ็อกโกแลตก็ไม่เคยโต้ตอบและโกรธขนมเค้กเลย อยู่มาวันหนึ่งขณะที่กำลังเดินไปหัวเราะเยาะโดนั๊ดซ็อกโกแลตไป ขนมเค้กก็ลื่นน้ำหวานล้นลงตัวและมอมแมม ไม่มีใครช่วยเหลือ นอกจากโดนั๊ดซ็อกโกแลตเท่านั้น ทำให้ขนมเค้กสำนึกผิดและซึ่งในน้ำใจของโดนั๊ดซ็อกโกแลต จึงกล่าวคำขอโทษและขอใจ โดนั๊ดซ็อกโกแลตด้วยความจริงใจ จากนั้นมาขนมเค้กกับโดนั๊ดซ็อกโกแลตก็เป็นเพื่อนรักกัน

แล้วครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การรู้จักให้อภัยผู้อื่น มีน้ำใจเมตตาจะทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จากนั้นครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานเรื่องนี้ ดังนี้

- ขนมเค้กมีนิสัยอย่างไร (ชอบพูดจาตลกเยาะเย้ยผู้อื่น)
- โดนั๊ดซ็อกโกแลตมีนิสัยอย่างไร (รู้จักให้อภัย และเมตตาให้ความช่วยเหลือผู้อื่น)
- นักเรียนควรนำใครมาเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตน (โดนั๊ดซ็อกโกแลต)
- เพราะเหตุใดจึงควรปฏิบัติเหมือนโดนั๊ดซ็อกโกแลต (เพราะเป็นนิสัยที่ดี)
- ถ้าทุกคนในสังคมปฏิบัติตนเหมือนโดนั๊ดซ็อกโกแลตจะเกิดผลดีอย่างไร

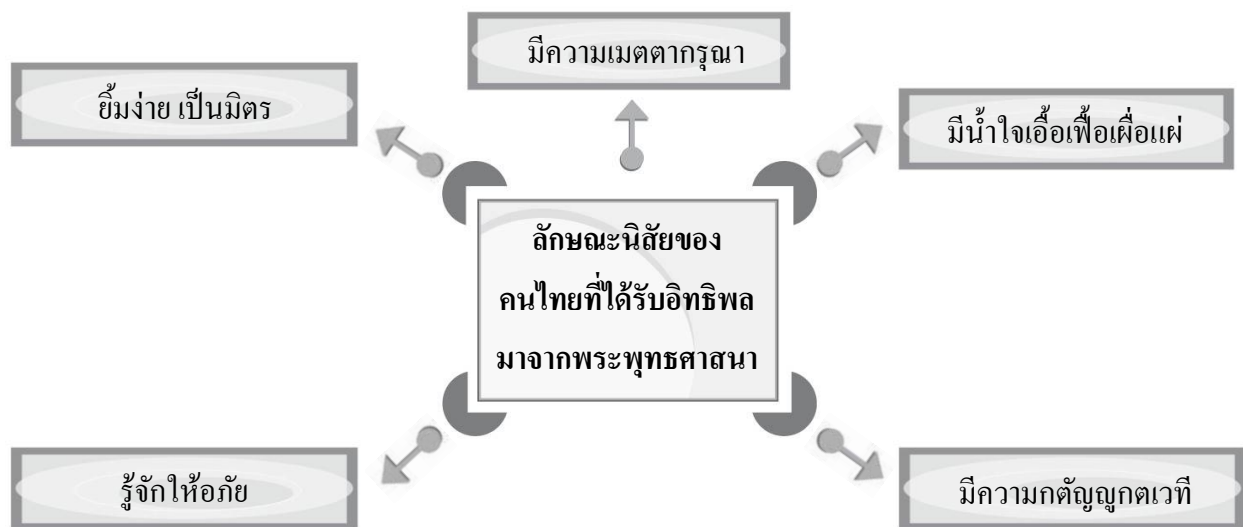
(สังคมสงบสุข)

- คนไทยมีลักษณะนิสัยอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ มีความเมตตา มีความกตัญญู)
- นักเรียนคิดว่า ลักษณะนิสัยของคนไทยเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาหรือไม่

อย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ เกี่ยวข้อง พระพุทธศาสนาสอนให้คนมีเมตตาและมีความกตัญญู)

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการรู้จักให้อภัย มีความเมตตากรุณาเป็นนิสัยของ

คนไทยที่ได้รับอิทธิพลมาจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นอกจากการรู้จักให้อภัยและมีความเมตตา กรุณาแล้ว คนไทยยังมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กตัญญู ยิ้มง่ายจนชาวต่างชาติยกย่องประเทศไทยว่า สยามเมืองยิ้ม แล้วครูนำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปลงในแผนภาพลงบนกระดานดังตัวอย่างต่อไปนี้

5. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย โดยครูเล่าสถานการณ์ ดังนี้

คนไทยจะตื่นแต่เช้า เตรียมอาหารทำบุญตักบาตรแต่เช้าก่อนไปทำงาน ทำให้รู้สึกสบายใจและมีความสุข

แล้วครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

๕ การทำบุญตักบาตรเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอย่างไร (ทำให้พระพุทธศาสนาคงอยู่ต่อไป)

๕ การทำบุญตักบาตรมีประโยชน์อย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ ทำให้รู้สึกสบายใจมีความสุขและทำให้มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่)

๕ นักเรียนเคยทำบุญตักบาตรหรือไม่ (เคย / ไม่เคย)

๕ นักเรียนทำบุญตักบาตรในโอกาสใดบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ ทุกเช้า วันเกิด)

๕ วิถีชีวิตของคนไทยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา (การบวช การทำบุญขึ้นบ้านใหม่)

จากนั้นครูเขียนคำตอบของนักเรียนเป็นแผนภาพบนกระดาน ดังนี้

ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทยที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาให้นักเรียนฟัง ดังนี้ คนไทยส่วนใหญ่ผูกพันกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น การทำบุญตัดบาตร การแต่งงาน งานศพ การทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น วิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยล้วนเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยที่คนไทยทุกคนควรร่วมกันอนุรักษ์ไว้เพื่อความสงบสุขของสังคมไทยและดำรงไว้ซึ่งพระพุทธศาสนา

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- เอกลักษณ์ของชาติไทยด้านวัฒนธรรมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีอะไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ การไหว้ การกราบ การแห่เทียนพรรษา การตัดบาตรเทโว การชักพระ การบวช)
- เอกลักษณ์ของชาติไทยด้านลักษณะนิสัยที่ได้รับอิทธิพลจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีอะไรบ้าง (มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กตัญญู กตเวทิตา รู้จักให้อภัย และขี้มง่าย)
- เอกลักษณ์ของชาติไทยด้วยวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีอะไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ การทำบุญตัดบาตร การแต่งงาน งานศพ การทำบุญขึ้นบ้านใหม่)
- นักเรียนมีวิธีการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆ ได้อย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ เข้าร่วมพิธีกรรมทุกครั้งเมื่อมีโอกาส)
- เมื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมไทยแล้วจะก่อให้เกิดผลอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ วัฒนธรรมไทยไม่สูญหายไป)

7. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทย เพราะเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย และเป็นรากฐานของวัฒนธรรมประเพณี ลักษณะนิสัย และวิถีชีวิตที่คนไทยทุกคนควรอนุรักษ์ให้สืบทอดต่อไป

8. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้
 อ นักเรียนจะรักษาพระพุทธศาสนาให้เป็นเอกลักษณ์ของชาติตลอดไปได้อย่างไร
9. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

การจัดบรรยากาศเชิงบวก

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตอบคำถาม และร่วมกันสรุปความรู้บันทึกเป็นแผนภาพบนกระดาน

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพพิธีแห่เทียนพรรษา
2. นิทานเรื่อง “เคঁกกอมซ่าและโดนัดซ็อกโกแลต”
3. ใบงานที่ 1 พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย
4. สื่อดิจิทัลเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษา (พุทธศาสนา)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
- 1.2 ตรวจใบงานที่ 1

2. เครื่องมือ

- แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

3. เกณฑ์การประเมิน

- การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ผ่านตั้งแต่ 2 รายการถือว่า ผ่าน
- ผ่าน 1 รายการถือว่า ไม่ผ่าน

การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

การประเมินใบงานนี้ให้ผู้สอนพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (10 คะแนน)	3 (9 คะแนน)	2 (7-8 คะแนน)	1 (5-6 คะแนน)
วาดภาพหรือติดภาพ เอกลักษณ์ของ ชาติไทยที่เกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนา พร้อมตอบคำถาม	วาดภาพหรือติดภาพ เอกลักษณ์ของ ชาติไทยที่เกี่ยวข้อง กับพระพุทธศาสนา พร้อมตอบคำถาม ได้สัมพันธ์กับ หัวข้อที่กำหนด และแตกต่างจากที่ ครูยกตัวอย่าง มีการเชื่อมโยง ให้เห็นถึง ความสัมพันธ์กับ ตนเองและผู้อื่น	วาดภาพหรือติดภาพ เอกลักษณ์ของ ชาติไทยที่เกี่ยวข้อง กับพระพุทธศาสนา พร้อมตอบคำถาม ได้สัมพันธ์กับ หัวข้อที่กำหนด และแตกต่างจากที่ ครูยกตัวอย่าง แต่เชื่อมโยงให้เห็น เฉพาะตนเอง	วาดภาพหรือติดภาพ เอกลักษณ์ของ ชาติไทยที่เกี่ยวข้อง กับพระพุทธศาสนา พร้อมตอบคำถาม ได้สัมพันธ์กับ หัวข้อที่กำหนด ตามที่ครู ยกตัวอย่างแต่ มีการดัดแปลงให้ แตกต่าง	วาดภาพหรือติดภาพ เอกลักษณ์ของ ชาติไทยที่เกี่ยวข้อง กับพระพุทธศาสนา พร้อมตอบคำถาม ได้สัมพันธ์กับ หัวข้อที่กำหนด ตามที่ครู ยกตัวอย่าง

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

(_____)

/ /

บันทึกหลังการสอน

● ผลการจัดการเรียนการสอน

● ปัญหา / อุปสรรค

● แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ _____ (ผู้บันทึก)

(_____)

_____/_____/____

ใบงานที่ 1 พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ได้คะแนน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ให้นักเรียนวาดภาพหรือติดภาพเอกลักษณ์ของชาติไทยที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาและตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. เอกลักษณ์ของชาติไทยในภาพเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในด้านใด

วัฒนธรรมประเพณี

อุปนิสัย

วิถีชีวิต

2. จากภาพแสดงให้เห็นว่า พระพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไร

.....

.....